

Informatie voor professionele bestrijders

Volgens de huidige biocide-wetgeving kunnen nesten van de Aziatische hoornaar die zich buiten bevinden alleen gifvrij worden bestreden. Dit in lijn met het huidige provinciale beleid dat de inzet van biociden ontraadt in verband met de impact van deze middelen op de biodiversiteit en het bestaan van natuurvriendelijke alternatieven. Voor het bestrijden van nesten van de Aziatische hoornaar met biociden binnen zijn er beperkte handelingsopties voor professionals. Een toelichting is hieronder te vinden.

1. Bestrijding door middel van biociden door professionals

Om een biocide te mogen inzetten moet het middel zijn toegelaten door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Een toelating is een juridisch onherroepelijk besluit, daarmee is de letterlijke tekst per besluit leidend. Het gaat er dus om welk doelorganisme in het besluit staat beschreven. Dit moet dus per besluit bekeken worden.

Er zijn op dit moment geen biocide producten toegelaten voor specifiek gebruik tegen (nesten van) de Aziatische hoornaar. Dit concludeert de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) na een verkenning van de Nederlandse (Ctgb) en Europese (ECHA) toelatingendatabank en een analyse van de huidige toegelaten biociden.

In sommige gevallen kan de Aziatische hoornaar wel vallen onder een algemene beschrijving. Dit is het geval bij een aantal besluiten voor toelating op basis van nationale wetgeving (Permas-D) of besluiten op basis van overgangsrecht (Pyregon Spray en Zero Insect Spray) waarin het te bestrijden doelorganisme meer algemeen beschreven staat. Hieronder kan dan de Aziatische hoornaar verstaan worden.

In besluiten beoordeeld via de Europese Biocidenverordening wordt het te bestrijden doelorganisme meer specifiek benoemd door het gebruik van een wetenschappelijke naam en de triviale naam. In die gevallen mogen alleen de met name genoemde organismen onder de wetenschappelijke en triviale naam bestreden worden.

Aan het Ctgb is gevraagd om met een nadere uitleg te komen over de 'indeling' van doelorganismen. Mocht die er komen zullen we deze informatiefiche hierop aanpassen.

Naast de toelating van het middel zijn ook de specifieke omstandigheden en de locatie bepalend of een middel mag worden ingezet. Ook is relevant wie de middelen inzet (gecertificeerde bestrijders), op welke wijze (op de in de gebruiksaanwijzing voorgeschreven wijze) en welke voor- en nazorgsmaatregelen genomen worden.

Inzet in strijd met de toelatingsvoorschriften betekent een overtreding van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb)/de Europese Biociden verordening (EU nr.528/2012). De professionele bestrijder, die overigens op grond van de Wgb in het bezit moet zijn van een persoonlijk vakbekwaamheidsbewijs, riskeert een boete of dwangsom of zelfs intrekking van het vakbekwaamheidsbewijs. De provincie is niet verantwoordelijk voor het toezicht op de inzet van

biociden, wel worden vermoedens van overtredingen directesignaleerd naar de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) die vervolgens controlerend en handhavend kan optreden.

Niet toegelaten middelen	
Bombex PEBBYS CS NL-0016408-0000 Ficam D NL-0004426-0000	De Toelatingen zijn beëindigd in 2024 Bombex Pebbys CS mocht voor de periode van 12 juni 2024 tot 12 juni 2025 nog worden gebruikt en in voorraad of voorhanden worden gehouden Ficam D mocht tot 31 januari 2025 nog worden gebruikt en in voorraad of voorhanden worden gehouden;

Toegelaten indien*:	- getrainde professionele gebruiker - onder specifieke voorwaarden (lees voor alle voorwaarden het toelatingsbesluit en gebruikinstructies)
Deltasect Delta SC Vermigon Vloeibaar Vermigon PRO SC 2.5 NL-0018318-0000	- wespen (<i>Vespula Germanica</i>), volwassen exemplaren, pleksgewijze behandeling - Dit middel is beoordeeld via de Biocidenverordening. Hierin staat als doelsoort <i>Vespula Germanica</i> . Alleen de met name genoemde organismen mogen bestreden worden, dus niet de Aziatische hoornaar . - Alleen gebruik binnen (in woongebouwen zoals huizen en appartementen)
FERDP-CMT-025 NL-0035142-0000	- Duitse wesp (<i>Vespula Germanica</i>) en wespen(nesten) (alle ontwikkelingsstadia) - Dit middel is beoordeeld via de Biocidenverordening. Hierin staat als doelsoort <i>Vespula Germanica</i> . Alleen de met name genoemde organismen mogen bestreden worden. - Alleen gebruik binnen , toepassing op het nest - Bijkomende maatregelen (afdekken folie, verwijdering nest + folie als gevaarlijk afval)
FREE LAND DUST NL-0034342-0000	- Duitse wesp (<i>Vespula germanica</i>) en wespennesten (alle ontwikkelingsstadia) - Dit middel is beoordeeld via de Biocidenverordening. Hierin staat als doelsoort <i>Vespula Germanica</i> . Alleen de met name genoemde organismen mogen bestreden worden. - Alleen gebruik binnen , toepassing op het nest - Bijkomende maatregelen (afdekken folie, verwijdering nest + folie als gevaarlijk afval)
K-Othrine Flexx K-Othrine Partix NL-0017706-0000	- <i>Vespula</i> spp, wespen in nesten, alle ontwikkelingsstadia. - Dit middel is beoordeeld via de Biocidenverordening. Hierin staat als doelsoort <i>verspa spp</i> . Alleen de met name genoemde organismen mogen bestreden worden, dus niet de Aziatische hoornaar . - Gebruik binnenshuis en vrijhangende wespennesten (die onder het dak of aan een boom hangen) , dus niet in hagen, vogelnestkastjes etc - Bedek vóór het aanbrengen de bodem onder het nest (bijvoorbeeld met een stuk plastic). Voer de behandeling niet uit op regenachtige dagen en voorkom afspoeling - Gebruik het middel niet nabij: landbouwgewassen, huisdieren, vijvers en andere waterlichamen, bijenkorven.
Pyregon Spray professioneel 16742	- Wespennesten binnenshuis (wespen in algemene zin, dus ook hoornaars) - Alleen te gebruiken voor wespennesten binnenshuis en nesten in spouwmuren.

Aan dit document kunnen geen rechten ontleend worden. Versie 25-9-2025. Correctie op versie 21-08-2025 mbt de middelen Free land Dust en FERDP waarbij wespennesten ook als nesten van Aziatische hoornaar gelezen kunnen worden. Blijft gelden dat deze middelen alleen binnen (en dus niet buiten) ingezet mogen worden,

	- De vloer moet afgedekt worden met plastic en afgevoerd bij restafval.
Zero Insect Spray 16796	- Wespennesten binnenshuis (wespen in algemene zin, dus ook hoornaars) - Alleen te gebruiken voor wespennesten binnenshuis en nesten in spouwmuren. - De vloer moet afgedekt worden met plastic en afgevoerd bij restafval.
Permas-D 9093 N	- Wespen in nesten (wespen in algemene zin, dus ook hoornaars) - De toelating voor Permas-D wordt herzien, dit is nog niet afgerond, toelating is daarom verlengd tot 1 januari 2026. - Alleen gebruiken bij nesten in spouwmuren of onder dakbedekking (dus niet in tuinen, heggen, bomen of hopen in de grond, etc.) - Niet toepassen op plaatsen, waar direct contact met voedingsmiddelen mogelijk is - Bodem onder en rondom bestrijdingslocatie afdekken met plastic en afvoeren al chemisch afval (om bodem- en water organismen te beschermen)

**Aan deze tabel kunnen geen rechten ontleend worden. Het gehele toelatingsbesluit moet in overweging genomen worden. De daarin voorgeschreven gebruiksaanwijzing moet nauwgezet opgevolgd worden.*

2. Mechanische bestrijding door professionals

Er is afgelopen jaren een mechanische methode ontwikkeld waarmee nesten van de Aziatische hoornaar op een fysieke, gifvrije manier -dus zonder biociden- bestreden kunnen worden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een grote stofzuiger waarmee de hoornaars worden opgezogen waarna het nest uit de boom wordt gezaagd. De opgezogen hoornaars en het nest worden in de vriezer geplaatst zodat de hoornaars op een zo diervriendelijk mogelijke manier sterven. Wanneer bestrijding op deze manier praktisch onmogelijk is (bijvoorbeeld omdat het nest niet bereikbaar is met een hoogwerker) dan is het beter om het nest te laten hangen.

3. Inzet van diatomeeënaarde/kieselgoer/siliciumdioxide

Voor nesten boven de 30 meter (niet bereikbaar met een hoogwerker) wordt ook wel de lansmethode ingezet. Hierbij wordt diatomeeënaarde door de lans gespoten waarbij het nest als het ware gezandstraald wordt. Diatomeeënaarde wordt binnen de EU sinds 2017 gezien als een biocide werkzame stof. De algemene juridische consensus in de EU is, na de beoordeling van het stofdossier Silicium dioxide(Kieselguhr)/PT18, dat diatomeeënaarde een chemisch werking betreft omdat de actieve stof leidt tot dehydratie en uiteindelijke dood van het insect door te interfereren met de vetlaag van het chitine pantser. En daarmee is voor het op de markt brengen om insecten te bestrijden een biocidetoelating nodig.

In 2022 is in meerdere landen waaronder Nederland een toelating afgegeven aan Biofa GmbH voor het gebruik van biociddefamilie InsectoSec BPF Biofa, een familie van biocide producten op basis van de werkzame stof siliciumdioxide. De middelen in deze biociddefamilie worden toegelaten voor professioneel en niet professioneel gebruik ter bestrijding van kakkerlakken, bloedluis, mieren en bedwantsen. **Maar dus geen vliegende insecten zoals wespen.**

Er zijn in Nederland tegen wespen of andere vliegende insecten geen toegelaten biociden met diatomeeënaarde als werkzame stof. De mechanische werking waarnaar vaak wordt verwezen zou berusten op blokkade van de gewrichten van de geleedpotigen.

Aan dit document kunnen geen rechten ontleend worden. Versie 25-9-2025. Correctie op versie 21-08-2025 mbt de middelen Free land Dust en FERDP waarbij wespennesten ook als nesten van Aziatische hoornaar gelezen kunnen worden. Blijft gelden dat deze middelen alleen binnen (en dus niet buiten) ingezet mogen worden,

Gezien het ontbreken van deze toelating wordt de lansmethode bij bestrijding van nesten in opdracht van de provincie niet langer ingezet.

4. Opleidingen

Op dit moment zijn er nog geen gecertificeerde opleidingen voor de bestrijding van de Aziatische hoornaar in Nederland. Daarom biedt de provincie voorlopig een eigen traject aan voor gemeentelijke ongediertebestrijders of extern ingehuurde bestrijders die kennis willen maken met deze natuurvriendelijke methode en overwegen om deze te gaan inzetten als bestrijder. Vanaf juli tot november richten deze praktijk-georiënteerde sessies zich op het bestrijden van secundaire nesten. In het voorjaar (april tot en met juni) zal de focus liggen op de aanpak van de primaire nesten. Als u behoort tot de hierboven genoemde doelgroep en interesse hebt in het bestrijden van een of beiden typen nesten, meldt u zich dan via faunabeheer@prvlimburg.nl

5. Handelingsperspectief

De provincie zal de komende tijd het gesprek aangaan met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) om te onderzoeken of een tijdelijke vrijstelling mogelijk is voor de inzet van biociden op locaties waar een natuurvriendelijke aanpak niet mogelijk is en waar een dringend maatschappelijk belang vraagt om extra handelingsopties met zo min mogelijk risico voor mens, dier en milieu.

6. Meer info

Meer informatie over het bewijs van vakbekwaamheid?

- www.ctgb.nl/gewasbeschermingsmiddelen/vraag-en-antwoord/wanneer-is-een-bewijs-van-vakbekwaamheid-nodig

Controleren of een plaagdierbestrijder die insecticiden bestrijdt met biociden in het bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid?

- <https://rpmv.nl/openbaar-register-rpmv/>
- Hij of zij moet dan in het bezit van een certificaat 'Bestrijdingstechnicus'.
- Helaas is dit register nog niet helemaal up to date. Bij twijfel kunt u altijd met het RPMV persoonlijk contact opnemen

Databank met alle door Ctgb toelatingen biociden

- <https://toelatingen.ctgb.nl/nl/authorisations>

Databank met informatie over biociden die zijn toegelaten op de markt van de EU/EER¹

- [Information on biocides - ECHA](#)

Informatie over mogelijke vrijstellingen

- www.ctgb.nl/gewasbeschermingsmiddelen/vraag-en-antwoord/wanneer-wordt-een-vrijstelling-verleend-voor-een-middel-gewasbeschermingsmiddel-of-biocide

Meldingen van mogelijke overtredingen bij professioneel gebruik van biociden

- https://e-loket.ilent.nl/formulier/nl-NL/DefaultEnvironment/MMi_010.aspx/CB_Authenticatie/CB_Inleiding

Nuttige websites

- www.ilent.nl Inspectie Leefomgeving en Transport
- <https://www.ctgb.nl/biociden> College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

¹ in overeenstemming met de biocidenrichtlijn (Richtlijn 98/8/EG) of de biocidenverordening (Verordening (EU) nr. 528/2012

Aan dit document kunnen geen rechten ontleend worden. Versie 25-9-2025. Correctie op versie 21-08-2025 mbt de middelen Free land Dust en FERDP waarbij wespennesten ook als nesten van Aziatische hoornaar gelezen kunnen worden. Blijft gelden dat deze middelen alleen binnen (en dus niet buiten) ingezet mogen worden,

- <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/aziatische-hoornaar> Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.